

პირა, 27 ნოემბერი 1916 წ.

სიღარავის აღრიცხვი:
თურქეთი, ოლდას ქუჩა, № 6.

— ვასე 15 პაბ. —

კურტ და გამოცხადება

იუმორისგ.
უურნალი.

№ 48

ხალი „ჭუჭყი“

პატარა ვანო! მაშიულ, რატომ ამბომენ შენზე: დავითს ხელის ჭუჭყი უყვარ-
სო? მშვენიერი თეთრი ხელები კი გაქვს.

„პურატები“

(ქიზიყში მოგზაურობიდან).

არა მარტო იმისთვის მიცრუეს ქიზიყელებმა გული ექმაბაშთა და საზოგადოთ წამლების ძლევა-მოსილობაზე, რომ ადგილობრივ აფთიაქებსა და სა-აფთიაქო მაღაზიებს ბ-ნი მასურადე პატრიონობდა. ეგ თავისთავად სამწუხარო ფაქტი იყო, მაგრამ ქი-ზიყელებმა მაინჯ ჩინებულათ იყიან, რომ კარგი შეკითხავი გომართელსაც არაფრით არ ჩამოუვარდება. მათის აზრით, უჯრობესია რომელიმე მკითხავს შეუფრინო არი-სამი დედალი, ან დაუკლა ერთი ყორი, ვიდრე ექიმის რეცეპტი მუდამ დღე აფთია-ქისკენ არბენინო და ავათმუოფი ათასგვარი პარა-შოკებით ჭპრო.

აი ამიტომაც, გახლება ვინმე ავათ თუ არა, მყისვე შეპჰირდებიან ანაგის მთავარ-ანგელოზს კუ-რატათ შეფლვმას, თუ კი

(უმთავრესა- ქ-ნი თებრო თავისი გუნდით) გაჭკურნებს მას სენისაგან. მოტყუება, აქ ყოვლად შეუძლებელია! მე დარწმუნებული ვარ, ეს სავანე რომ იმერეთში იყოს იმერლები თავს შეირცხვენ-დენ. ისინი ივათმყოფობის დროს შეპირდებოდენ კურატათ ალკვეთას, მაგრამ როცა განიკურნებო-დენ, მოატყუებდენ ხატსაცა და მე-თხავებსაც. ქი-ზიყელები თავისი სიტყვის ხალხი არიან: თუ ავათ-მყოფი განიკურნა იგი უკლებლივ ასრულებს დანა-პირებს: ცხვარი აღუთქვა, ცხვარს მიჰგერის; ქათ-მის შეფრენა აღუთქვა, ქათამს აუფრენს; „კურ-ტა“ შედგომა შეპირდა, კურატათ შესლებდა.

ამგვარათ, განკურნებული არსება (უმთავრე-სათ ბავშვები 10 - 18 წლამდე) მიღის ანაგის მთა-ვარ-ანგელოზის ეკლესის გალავანში საცხავრებ-ლათ. რჩება იქ თანახმად ალთქმისა ზოგი ერთ თვეს, ზოგი ორს, სამს და მეტსაც. ისინი სილამოობით ლოცულობენ ქ-ნი თებროსა და სხვა ქადაგთა ხელმძღვანელობით, ხოლო ლილიდან ვიღრე დალ-შებამდე მუშაობენ სხვა და სხვა საქმეებზე.

მე ანაგის მთავარ-ანგელოზის ეკლესის გალ-ვანში შეიღიოდ „კურატი“ ვნახე. ცხალია მათი რიცხვი ბევრათ სუარბობს ჩემ მიერ ნახულს, ვი-ნილან იმ დროს სხვები არ იყვენ ოთახში, ერთი

მათგანი, სოფ. ანაგილან შემოწირული, კარგა მო-ზრდილი ბავშვი იყო, ასე 15—16 წლისა, ხმელ-ხმელი, მაღალ-მაღალი. მე გამოვკითხე მას ზოგი რამ და პასუხით ძლიერ კმაყოფილი დავრჩი:

შაქროს ცეკვა ჭქონია. მთელი ზაფხული ავათ ყოფილა. მშობლები (უფრო ურთმუნო, რაც იშვიათია ქიზიყში) მარტო (და თებროს) ძლიერების არ დაპყრილობიან და ბავშვისთვის რა-ღაც მწარე აბები (თეთრი ყოფილა მარილსავით) უყლაპებიათ. შაქროც გამოვეთებული ხატის ძალით და თებროს შუამდგომლობით. ცორა ჯანზე რომ მოსულა მყისვე აუსრულებიათ დაპირება და შაქ-როც კურატათ გამოუსვავნიათ. აქ, ეკლესის გა-ლავანში შაქროს (მგონი ასე ეძიხიან ანაგელ კუ-რატს) დღითი ამუშავებენ, სალამოთი ახტუნავებენ, ივ ნანას ამღერებენ და აძინებენ ციცს იატაკზე.

— კიდევ ორი თვედა დამჩრია აქ მუშაობათ, — მითხრა შაქრომ.

უნდა ითქვას, რომ ანაგელები მაინც უფრო ეშვაები არიან. შაქროსთვეს შობლებს აქაც გა-მოუჭანებიათ ის მწარე აბები და ატყუებენ ხატს. ეგ მმაგი ქ-ნშა თებროშ ალბათ არ იყის და არც არის საჭირო იცოდეს. მართალია კურატი შაქრო ანაგელი თავს შაინც სუსტათ გრძნობს, მაგრამ ხალბში თებროს პრესტიულის დასაცავათ საჭირო მწარე აბების შესახებ არაფრი გავაშეილოთ.

იმ დროს, როცა მე შევიპარე ამ წმინდა სად-გურში, ოქტომბრის თვე ილეოდა. 8 გიორგობის-თვეს კი ამ ეკლესის დღესასწაულია და

უფროსს ელოდენ. კურატებიც თურამე განსაკუთრებულის ალფრიოვანებით ელო-დენ, როგორც ბრწყინვალე დღესასწაულს, აგრეთვა დღებულ სტუმარს. მთელი დღეობით რიყის გზა-ზე მუშაობდენ და ლოდებისაგან სწმინდდენ მას.

მით უმეტეს, თუ ამ სასარგებლო შრომის უსასყიდლოთ აწარმოებენ კურატები.

არა თუ დაშავდება, პირიქით, ცოდვილი*) კუ-

*) ცოდვათ, რასაგერგებლა, აფათ გასდომა უნდა ჩაითვალოს.

რატები თავისს შეცოდებას მოინაიებენ, ხოლო გზა გაუმჯობესდება. იმათ შესახებ თამამად შეგვიძლია ესთქვათ:

„და გზა ქვიანი თქვენგან წმინდილი,
კურატნო ჩვენო, მაინც დარჩება,
რომ თქვენს შემდგომად მლოცველთა ჩვენთა
ხრაგუნი ქვებზე გაუადვილდეს
და შეუპოვრად ურმი თვისი
შავი ხევის პირ ჩამოუქროლდეს“.

ამგვარათ, კურატი ეწოდება ბაზუს, რომელიც შეწირულია ხატისაღმი რაიმე მიზნით, სცხოვრობს ეკლესიის გალავანში, იყვებება უმთავრესათ მლოცველთა ულუფით, ხოლო მუშაობს „ეკლესიისა და მამულის, სასარგებლოთ“.

ამით გავათავებდი დღევანდელ ჩემს თქვენთან მუსაიფს, რომ მართლა მთელ ქიზიუში შარტო მკითხავები და კურატები იყვენ შესანიშნავნი. არა, ეს ევრე არ არის. ბრმა უნდა იყოს მოგზაური, ქიზიუში მოიაროს და აღგილობრივი ცხოვრების ერთი მთავარი მამოძრავებელი ძალა ვერ შენიშნოს.

მე ვირების შესახებ მოგახსენებთ.

ჩემის მიზნით იმათ შესახებ უფრო სამართლიანი იქნებოდა ცალკე წერილის დაწერა, მაგრამ დღეს დღეობით ეს შეუძლებელათ მივგაჩნია.

ჩემის დაკვირვებით ვირისათვის ხელ-მიუწვდომელია მხოლოდ მცირეოდენი საოჯახო საქმე. მაგალითად:

ა) ვირი არ შეუძლია დუქნში ვაჭრობა, ვინაიდან აქ საჭიროა ხაღლის მოტკუნება.

ბ) არ შეუძლია თონეში პურის გამოცხობა, რადგან შესაძლებელია ბალნი შეურუჯოს.

გ) დასასრულ, არ შეუძლია ტოლუმშაშობა, ვინაიდან ვირი ერთად ერთი ცხოველია ქიზიუისა, რომელიც ლეინოს არა სვამს.

მაშინ, რაცა მსუნავი ლორი ცხვირ-ჩარგულია არაყის ნახად ქაქაში, რათა „სპირილონის“ ნაშთი ამოსტუწნოს, ბ-ნი ვირი იქვე შორი-ახლო სდგას და ლრმა ფიქრებს მისცემია, ალბათ ღრუტუნათა სიმსუნავისა და ღრუტულობის შესახებ.

აი დაახლოებით ის რამდენიმე საზოგადო და საოჯახო მოლექტობა, რომელიც ვირს არა შემთხვევაში არ ეხერხება. დანარჩენ მოსაქმეობაში

აღმინისტრატიულიდან დაწყებული, ვიდრე საქეურტებულდე უმთავრეს კაპანს ისინი ეწევიან. ეწევიან უხმოთ, უდრტვილესოთ, დაუზარელათ. აუწერებლი და ოუნაზღაურებელია ის ღვაწლი, რომელიც ამ ცხოველთ მიუძღვით ქიზიუის წინაშე.

შეგრამ სხვას ვის დაპფასებია ჩვენს ქვეყანაში ღვაწლი (გარდა მკითხავებისა), რომ მათ დაუფასონ? როვორი უდიერი მოპყრობა, რამდენი უსამართლო საყველური, რაოდენი პირადი შეურაცხულა და დამცარება, რამდენი უზრდელი მოპყრობა (ზშირია დედის გინებაც!) რამდენი ცემა-ტყება, შეტაღრე მოზარდი თაობისგან, მაგრამ ისინი მაინც ეწერგიულათ ეწევიან თავისს სასაჩვებლო შრომას. იშვიათად გამოვა მოქალაქე, რომელიც მათ მოსარჩევებას გაუწევს ხოლო.

აი, თუნდ ბ ნი რეზო, ქ. სიღნაღში პირველი კაცია. მას აბარია ქალაქის ბუღარი, სივრცით დაახლოებით 10000 თხეული ხი გოჯისა. ამ ბუღარში ვირებს შესვლა აკრძალული აქვთ (გარდა თვით გამგისა). ჩემს იქ ყოფნაში ერთი დაქანცული ვირი შემოვიდა ჰერის ჩასასუნთქად, თუ გზის შესამოკლებლათ. ვირს უკან მოხუცი ქალი მოჰკვებოდა.

რეზო გააფთრებით ეკვეთა ვირს. გრიგოლისებური ცემა აუტეხა და საბრალო ცხოველი უკუაქცევა. მართალია ვირი არაფრით დანაშაული არ იყო, მას ჩინტულათ ხედავდა დეკანოზი მამა ბეგვიაშვილი, მაგრამ არავინ ხმა არ ამოილო. და განა ეს ერთი მაგალითია?! ასეთი იღმაშფოთებელი მაგალითებით საცხეა ქიზიუის დაბა სოფელთა ცხოვებება*).

ეშტაკი.

*) გულის ფანტაზია გაწყობდა ზემთადნაშნულს წერილს, მით უქმეტეს ის ადგილს, სადაც აგტორი წერილია ხაზის უქმეტს ქაზაქის მამოძრავებელ ძაღლას, და ვთიქინობდა: ჴა ას ენდა იტევის რამეს ქიზიუის ბუმბერაზის — გ. ტავაზის შესახებ-მეტქე, ას ენდა, მაგრამ პამა ეშმაქმა სრულდად უკურადღებოთ დასტროფა იგი. შესაძლებელია აგტორი ცალკე წერილის მიღებას აპარედეს, მაგრამ შე ამას ენდა ვერ გაუგებ, ეს თებრო გაქრების საქმეა.

მასთანავე საჭიროა მამა ბეგიაშვილმა დაამოზმოს ზემთადნაშნული ფაქტი ბ-ნ რეზოს სექციების შესახებ.

ასოთ-აზეყობი.

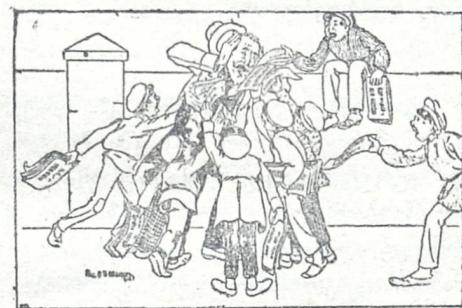
ჭ ი ნ ი უ რ ა

გის შერჩენაა ქრთა დრო?
 გინ რთდის გათხართსა,
 „ქრთა წავა და სხვა მოვა
 ტურიფსა საბადნაროსა!“.
 „აქსულო გამეფვდა ხარხარი“,
 დრო დადგა შესზარები,
 ეშპაკის სამოციქულოს
 ადრე გაედო კარგი.
 ბუდასა სული ჩაგბერე
 გადაფაცალე მტერია,
 (დასწეულოს დოქორთმა, „შეა-
 ქვა დაუგარება ფერი!“)

„ფოდრაჩიგისა“ სეჭობა
 ადგალი შესათვისაა,
 შეშების გაძვალტუგებით
 ადრე გაივსხო ქისია.
 ქარხნის შატრონიც გახდება
 თუ ნათალი აქვს დიდია,
 შორს წასვლა არ მოგვისდება
 შაგალითს გვაძლევს იგია...
 უწინ ტუნებში ძრებოდა,
 ქვისაც არჩევდა სშირადა,
 ახლა ქარხნას შატრონობს...
 (მუშა გამდიდრდეს ქვირადა!)
 სამეურაშეიღვია, — დაესავა,
 ჯაფხიშეგიღვია გვარია,
 სტანიშეიღვილა-ბარათაშეიღვილა
 ქართუელ შრეწედლოა ჯარია,
 ქრთად არიან, შლერია:

ბრალიანი და უბრალი
 მექა ფერხულში ჩაება:
 წეალი მღვრიეა... ბადეშიც
 მრავალი თებზი გაება!
 შეგუნის არგული შეიღები
 მუშებზე ბუქნას გადიან,
 საშმობლოს გეთილდებას
 ნუ თუ ეს ზრახვა სწადიან?
 ჩარჩი, გაქარი, მექარენე,
 შეშებისა ჰერეტიგს ეგელათ...
 „არსით ხმა, არსით ძახილი“
 არც ეშპაგისგან შეძლაო.

შალაბია.

დ ე კ ე ყ ე გ ი

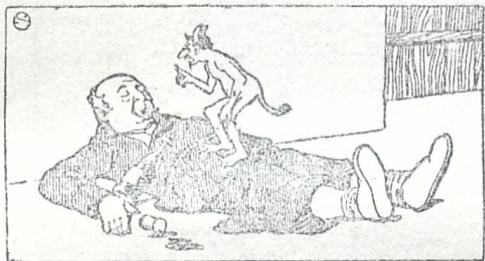
სამორიალია. ვინ არ იცის, თუ რა წარჩინება
 მისცეს თფილისის დეპოს უფროსს, ბ-ნ ილინსკის! —
 ის გაღმოიყვანეს დაბა სამტრედიაში იმავე თანამდე-
 ბობაზე, ბ-ნი ილინსკი, როგორც მისი მოღვაწეობა
 გვიჩვენებს, ძლიერ შორსმშეტელი მოხელეა. ვი-
 ნაიდან მოსალოდნელია მუშა მამაკაცთა სიძირე,
 ის ახლავე შეუდგა თადარიგს და დეპოს კანტორა-
 ში დიაცთა მუდმივი სელა და საქმეზე ლაპარაკი
 აქვს გამართული. სასიამოენო უფრო ის არის, რომ
 დიაცთა საკითხის გადაწყვეტაში მას მარჯვენა ხე-
 ლობას, (მარცხენა სძლო) უწევს ჩვენი თანამემა-
 მულე ილია ნიკურაძე და წოგიერთი სხვებიც.

ვინაიდან დღევანდელმა ოშა ნათლად დამ-
 ტკიცა ავტომობილო დიდი მნიშვნელობა, ამიტომ
 სამტრედიის დეპოში ყველას შეუძლია შეაკეთებიოს
 თავისი ავტომობილი და რომ შეკეთებული კარგათ
 იქნება, ამის დასამტკიცებლათ დეპოს უფროსი უწი-

ნარეს ყოვლისა თავისიანებს ჩასხამს შიგა და გაასე-ინებს.

აგრეთვე სამკითხველოსაც განსაუთრებულს ყურადღებას აქცევს პ-ნი გამგე. თითონაც ხშირათ მიღის, სხვებიც მიჰყავს, (უმთავრესათ ქალები) ჩა-მოუშევებს ფარდას ჩაიკეტება თურმე შიგ მათთან და გატაცებით მეცადინეობს.

ერთი სიტყვით პ-ნი ვ. ა. კალაიარცევის „მა-ლარიჩები“ თითქმის გადავიწყა ზოგიერთა თავდა-დებულ მუშებს და თუ ასე გაგრძელდა, წახდა მაშინ ილია ნიკურაძის საქმე. ყოველ შემთხვევაში მომა-ვალი გვიჩვენებს საქმე როგორ წავა.

კრატ პატარები, წყალ წასაღლები ამბავი

(ოზურგეთისთვის)

გაზეთ „თანამედროვე აზრის“ მე 250 ნომერში ოზურგეთელებმა სასიამონონ ამბავი ამოკითხეს: „ქ. ოზურგეთში შემდგრა „ოზურგეთის თავისუფალი (?) ცეცხლის მქრობელი საზოგადოება, აუქრჩევიათ გამ-გეობა, რაზმის უფროსი, მისი ამხანავი, ცეიხ-გაუ-ზის გამგე და სხვა. წერილი ასე თავდება: „კარგი იქნება საზოგადოება ადრე დაიწყებდეს მოქმედებას და მით...“

ხსენებულ საზოგადოებას ყავს წევრები: პასი-ური და აქტიური. პასიური იხდის ერთ მანეოს, აქ-ტიური ათ შაურს. წევრთა შორის შხვლოდ ის განსხვავებაა, რომ როცა „თავისუფალი ცეცხლი“ რომელიმე თავისუფლება მოკლებულ მოქალაქის სახლს ნებსით, თუ უნებლივი გაუჩნდება“, წინასწარ განზრახვით თუ ფათერაკათ, ესე იგი გასაგები ენით რომ მოგახსენოთ: „დასტრახული“ იწვის, თუ „და-უსტრახველი“, ვაშინ პასიური წევრი რაკი საწევრო

ფულს ათი შაურით მეტს იხდის, ცეცხლის გაჩენით სეირობს, ერთობა. აქტიური წევრი კი ფლდებუ-ლია გეგენია — თავარას აქტიურათ შეებრძოლოს, ცეცხლის ჩაქრობა სცადოს, მით პასიურ ამხანაგებს სიამოვნება ჩააშხამოს და თუ სახლი დაზღვეულია სახლის პატრონს ცეცხლის გაჩენისაგან მოსალოდ-ნელ სარგებლობაზე ხელი ააღიძინოს.

„ოზურგეთის თავისუფალი ცეცხლის მქრობე-ლი საზოგადოების“ დაარსების ამბავი გაზეთში „ჩა-დებული“ წაიკითხეს თვით საზოგადოების წევრებმა — პასიურებმაც და აქტიურებმაც. ხსენებული ამბავის წაკითხვით საერთოდ ყველა კმაყოფილი დარჩა, ესი-ამოვნაა, მაგრამ ყველას ერთნაირათ არა.

პასიურმა წევრებმა გამგეობას მოსთხოვეს სა-ზოგადო კრების „ექსტრენთ“ მოწვევა: სხვა და სხვა გადაუდებელ კითხვათა გასარჩევათ, გამგეობამ კრე-ბა მოიწვია.

კრების ერთი წევრი. ბატონები! მე მიგმართავ ჩვენი საზოგადოების წესდების შემდგენელო და ვთხოვ მას განვიმარტოს, თუ რათ ეწოდება ჩვენ საზოგადოებას: „ოზურგეთის თავისუფალი ცეცხლის მქრობელი საზოგადოება“. მართალია ბატონები მე კლასიურად (ამ სიტყვის ხმარა გურულებს ძლიერ უყვართ იმის დასამტკიცებლათ, რომ მას კლისში, ესე იგი უნივერსტეტში არ უსწავლია) დიდი კლასი არ გამითავებია, მაგრამ მარც ვფიქრობ, რომ აქ სიტყვა თავისუფალი ეკუთვნის ცეცხლს და არა სა-ზოგადოებას. ცეცხლი კი, როგორც თქვენ მოგე-ხსენებათ ყველგან თავისუფალია; საზოგადოების დაარსებით ჩვენი მიზანი იყო ცეცხლის თავისუ-ფალ ეტლთა წარმოების ამხანაგობა“ თუმცა ყველამ კარგად იცის, რომ თავისუფალ ეტლს, ესე იგი „დაუზანარებელს“, ოზურგეთში ვერავინ იშვინის; ისიც კარგათ იცით, რომ თავისუფალ ეტლს ცხე-ნები მიაგორებს, ცხენებს კიდევ მეტლე უსპობს თავისუფლებას, მეტლეს თავისუფლებას არ აძლევს გამგეობა, გამგეობას საზოგადოება, საზოგადოებას კი დღევანდელი რეჟიმი... ჩვენ ვინ მოგვცემდა იმის ნებას, რომ საზოგადოებისათვის დაგვერქმია „ცეც-

გამგეობის ერთი წევრი. აღნიშნულ განცხადებას ინტრიგის სუნი უდის, მაგრამ მე მარც დავამაყო ფილებ მას. ოზურგეთში გარდა ჩვენი საზოგადოე-ბისა დიდი ხნიდან არსებობს „ოზურგეთის თავისუ-ფალ ეტლთა წარმოების ამხანაგობა“ თუმცა ყველამ კარგად იცის, რომ თავისუფალ ეტლს, ესე იგი „დაუზანარებელს“, ოზურგეთში ვერავინ იშვინის; ისიც კარგათ იცით, რომ თავისუფალ ეტლს ცხე-ნები მიაგორებს, ცხენებს კიდევ მეტლე უსპობს თავისუფლებას, მეტლეს თავისუფლებას არ აძლევს გამგეობა, გამგეობას საზოგადოება, საზოგადოებას კი დღევანდელი რეჟიმი... ჩვენ ვინ მოგვცემდა იმის ნებას, რომ საზოგადოებისათვის დაგვერქმია „ცეც-

ხლის მქრობელი თავისუფალი საზოგადოება“ განა არ იცის მან, სად ვცხოვრობთ, განა არ იცის, რომ საზოგადოება თავისუფალი არ შეიძლებოდა...

...კრება კმაყოფილდება.

კრების პასიური წევრი. მე ბატონებო სულ სხვა მაინტერესებს. გაზითში პირდაპირ არის სურვილი გამოთქმული: „სასარგებლო ჩვენი საზოგადოება აღრე დაიწყებდეს მოქმედებასო“. მეც სწორეთ საზოგადოების მოქმედება მაინტერესებს. მე პირდაპირ ვეკითხები გამგეობას: როდის იწყებთ მოქმედებას? საწევრო ფული გადავიხადეთ, ცეკვლის საქრობი მანქანა „დავაპაჩინკუთ“ ხარჯი ვნახჟთ, ყველაფერი მზათ არის, თქვენ კი მოქმედებას არ იწყებთ.*) მოფითხოვთ საქმეს შეუდგეთ და მით დაამტკიცოთ, რომ თქვენც შეგიძლიათ ცეკვლის ჩაქრობა და თუ ეს არ შეგიძლიათ უნდა გადადგეთ. (ტაში პასივებში)

მეორე პასიური წევრი. პირველი ორატორის სიტყვებს ვეთანხმები და ჩემის მხრით დავსძენ, რომ საკიროა მოქმედების დაწყება, თუ ცეკვები თავისით არ გაჩნდა, გაჩინონ; როგორ შეიძლება საქმის ასე გჭკანურება, რაკი საზოგადოება დაარსდა, მისი მოქმედების ნაცოფიც უნდა დავნახოთ.

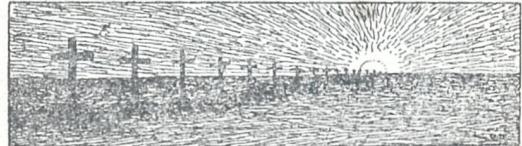
მეორე წევრი ბ. ანტონ ხოლლენკო. ნახევრათ გაგურულებული რუსი) ბათონებო! მე მოკლეთ ვიტკვი, აქტიური ჩილენები დიდი მინავათი პოკა არ არიან, მე თვითონ კუბოებს აკეთებ, მარა კოველთვინ ქი ვერ ვკადი, თუ არე კაცი მოქთა რა ვქნა, ისე პრავლენაც... დეიცობა პატარი და მიასხამენ წყალს... (ტაში მარჯვნით, გამგეობის წევრებს გამოცოცლება ეტყობა.)

თავმჯდომარე. ბატონებო, ჩემის აზრით გაზეთის კორესპონდენტს ჩვენთვის სრული უსაქმიბა უნდა ესურვებია, მაგრამ თუ მაინც და მაინც ლმერთი გაწყრებოდა და „ჯვარი აქანაი“ ცეკვლი გაჩნდებოდა, მაშინ უნდა ესურვა ჩვენთვის ცეკვლითან მედგარი იერიშის მიტანა და სახლის დაწყვამიდი ჩაქრობა, იმიტომ გირჩევთ კორესპონდენტს წყევლისათვის პროცესტი განუცხადოთ. (მდივანს თავჯდომარის სიტყვა აქმში არ შეაქვე)

*) „ეშმაკის მათრახის“ რედაქციას უპიე ემცნო, რომ ამ საქმის ინსტრუქტორათ საზოგადოებას მოუწვევა ბ-ნი ჭამულეთ ქარცივებე.

პასიურები. (საერთო ჩოჩქოლში) ტყუილია, თავს ვერ იმართლებენ აქტიურები ოზურგეთში და-საწვავი სახლი ბევრია...

ავყია.

გზის მუშა

თუმცალა მუშა საბრალო
ყოველგან დაჩაგრულია,
მას არ სწყალობდა წარსული,
არ სწყალობს ამწყო კრულია.
ასი მტრები ჰყავს თუ ერთი --
შემბრალე გამეითხავია.

და ყოველ ფეხის გადგმაზე
სძერება ცხრა კეცი ტყავია.
მაინც გზის მუშის სატანჯველო
ერთიც ვერ შეედარება...

მუხთალმა ბედმა არგუნა
მას მძიმე ტვირთის ტარება.
მუქთა ხორები ერთმანეთს
მის მხრებზე შესკუპებიან,
იმისი ჯაფა-შრომითა

მხოლოდ ესენი სტაბებიან.
ექს მოხელენი, შულლერნი,
ავარა ქუჩის მტკეპნელნი,
სხეისა დარბევა ჩაგვრაში
ბედნიერების მძებნელნი,
ყველა გამხდარა დღეს მისი
აღა და მბრძანებელია
იმისი ზურგით სათრევი
და მისი მწვალებელია.

კავალე

*) ეს ლექსი უნდა გაჭირდოთ წარწერათ „ეშმაკის მათრახის“ შე 45 ნომრის პირველ გვერდზე მთავარებელ კარიგატურას, მაგრამ ეს მაშინ ვერ მოხერხდა.

დაბადებიდან ასი წლის ძეხოვლების გამო

ნიკოლოზ გარათაშვილი

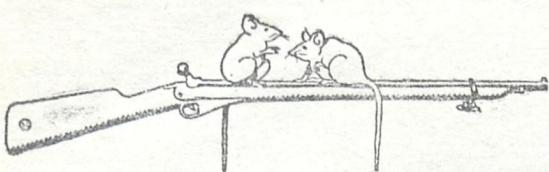
(1816—1916)

Ճ Գ Ջ Ծ Ճ Բ Յ Ճ...

დ გ რ ქ მ ე ბ ი ა ე რ ლ ბ ს ე

გურული ცცენა

ო ხო, ხო, ხო! მე და ჩემა ღმერთმა ძალიანი გადაერჩი! ტრაბახობით არ ვიტყვი და ერთ ბიჭს კაძახობაში არ ჩამუშვარდები, ძამიავ კოდარავ! მე რომ საქმე შემხხა, იმისანაი შენ რომ შეგხთეს ცურულელში გაძრობი და შენს ტყავს შენი პატარონი ვერ ნახავს. მივალ, ძამიავ, ტყეში, მარა რა ტყეში თუ იცი, ტყულია რომა ლუსკუმა ტყეი იყო, ჩიტი კურკანტელს ვერ გეიტანდა. მივალ და მივალ, ვგლეჯ ეკალს, ბარდს, ნაგრს, ხრამს, ვიფიქრე, ერთ კას რჯლიან შველს გავაგორებ და თელ მეზობლებს გავახსნილიებ მეთქი. იქით ვიარე, აქეთ ვარარე, არ დამიტიქბია მუსრებელი არაფელი, მარა იმისაგან შენ მტერს არ უშონია, ელიზბარამ ვეფური ვერ იშონა ამასობაში დაღამდა, იმისანაი დაღამდა, იმისანაი, რომე თვალში თითს ვერ იკრავ დი. მინდოდა საცხა დაწოლა მარა, რაცხამ დეილრინა უწნაურათ და ამ ტყეში შლიჭინ გლიჯინი მიაღობია. რას ვიზამდი, გაქჩერდი. თოფი ფეხზე შევაყენე, ვიფიქრე, აბა შენ და აბა მე, რაცხა კაძახი ხარ, მობძანდი და სივძეს სიგანეთ მოგიქცევ შეთქი; არ გასულა დიდი ხანი, რაცამ ენტია და ზედ გულზე დამებდლვნა. მივარე ხელი, ბანლიანი იყო, გადავსწყვიტე, ნამდვილ ქაჯი არის მეთქი. რუარც იყო გურუში ხელიდან, გურუხტი უკან, წამურჩქე, ვესროლე თოფი, მარა ამიზა ბანდალი არ უქნია; ვერ მუასარი თოფის გატენა, გამუარდა და კიდომ დამებდლვნა; არიქა, ელიზბარავ, თუ ვარგხარ კაძახობა ახლა გინდა მეთქი; ვებდლვენი რაც ძალი და ღონე მქონდა. მეცა, ვეცი, მეძერა, ვეძერე, მიკპინა, ვუკპინე, დამარტყა, დავარტყი, უქენი მოგორდიერ, დამაჟდა გულზე, მუაწია ასასრული და აგია შენი ელიზბარაი უნდა წივეყლონე, მარა მომაგონდა დანა, ქარქაშში შექნდა, მუასარი ხელის შონა, ვიშიშლე დანა, წავამ-

წარე ჭამა, ვშლიქე მუცელში, გურულიოშე მუცელი, ვეეო, დეიყვირა და დაგორდა მიწაზე. თურმე ქაჯი კი არა დათვი ცყო. აბა რუა გონია, ძამია, კოდარავ!

ბუჯიუზი.

ს. პატარა გუგი

(კოოპერატივ „ნუგეშის შტრებს“)

მე ჭაშუში ვარ, ჭაშუში,
გააგეთ კარგათ უურშაა,-
თქევენ კი არ, თვის ძმას გაფუძიდი
ამ დამაზს თქროს ფუფულშაა...
ხალხში გაღონილი*)

ჩარჩები „დანოსს“ უწერენ,
რომ ანუგეშონ „ნუგეში“,
ერთი ქუთაისს გაგზაენეს,
გამოცემილი სუდებში.
უნდათ გაიგონ: „დანოსშაა“
თუ მიაღწია საწადელს
და თუ არ, ხელში მზათ არის,
იქნებ ბედი აქვს ახლანდელს...
გახსოვდეთ ხალხო ამაგი,
ნაცვალი გადაუხადეთ,
კოოპერატივ „ნუგეში“
საგარიოთ თქვენ გაიხადეთ.
იქნებ ეაჭრებმა ზოგ-ზოგი,
განგებ აეფოს ფართალი,
ან სხვა არა, გასაყიდელი,
რომ აგინიონ გზა-კვალი
მაგრამ არ ენდოთ და ისევ
სჯობს მიაშუროთ თქვენს დუქანს
და თქვენი ოფლით შეძენილს
ვაჭარს ნუ მისცემთ, იმ მსუნავს.

ხათანა.

*) რედაქციის აზრით ეს ლექსი ნეტარხსენგბუდ
სოლომონის კალაშს უნდა ეკუთხოდეს.

ნექალადეპის „გმირები“

(პატარა სცენა)

(სცენა ჭრმოადეუნს „სასად ლოს“). შევ დგას ორი მაგიდა, სკამები და დაზგა რე მელზედაც აწყვია ლიმონათის ბოთ-ლები.)

გარლამა. (სასადილოს პატრონი) წინათ, როცა „პადგალი“ მქონდა, ჩამევიდოდა ათი-თერთმეტი კაცი, დეიდგამდენ ერთ ჩარქეა ღვინოს, მასთან ზაკუსეათ უნდა მიმეტანა ტარხუნა, პეტრუშა, ზილიონი ხახვი, ყველი, მშრალი ხორცი, დილიდან საღამომდის ური-ურის ძანინით ყურებს ზუზუნი გაქონდა. დეილოურა ომის მომგონი! ქე მიაკეტეს ჩემი პადგალი. თქვენ გონიათ რამე წავაგე თუ? არ შეგვამოს ქირმა! გევიდა ერთი კვირე და ჩემ პადგალს გოუკეთე „სტალავოის“ ვივესკა.

გავჭიანი ბიჭს, იმერეთში ჩამუატანიებ ერთ ფუთ ღვინოს... მოვნათლავ ჩემებურათ და გამევიყვან ათ ფუთს. შემუა მუშაორი დაგდებს ათ შაურს დახლზე. დაუსხამ ერთ სტაქანს და მეოუზდებს თუ-არა, არიქა მიშველე, პრისთავი მოდის თქვა დოუძახებ, მიატოვებს ნახევარ დოულეველს და აბა-ჰაა, მოკურუხლავს... (შორიდან ისმის სიმღერა, ალავერდის ხმაზე).

გარლამა. (ფანჯარაში იყურება) აი მოდიან ჩენი ნახალოვკის ოხრები! გავკეთდი კაცი! რაც დაშხამული ღვინუები მაქ ყველას დეანინვათ გავასალება... (შემოდის კოლკა პეტრა და საშკა. ცოტა შეზარხოშებული არიან.)

საშკა. ეი, ხოხონიკა, კარგი ღვინო გაქეს?

გარლამა ჩემი შალიკო ნუ მომიკვტება ერთი ბოთლი მაქეს, ნასტაიაჩი, ყურძნის წვენია.

საშკა. მოიტა.

გარლამა. (გადის და შემოაქს ბოთლით ღვინო, შედის დახლში; რაც ძალა და ღონე აქს ბოთლს ანჯლრევს. (თავისთვის) ეს პატრონ მკვტარი წამალი ყველა ძირს არ ჩაქნესილა?)

საშკა. ეი, ხოხონიკა! ვეღარ აკურთხე ამდენ ხანს? მოიტა რაღა.

გარლამა. ახლავე, ახლავე, ბატონი. ცოტა მორიდებულათ დალიეთ თუ ღმერთი გწამთ, ხომ იცით სტალავორა.

კოლკა. ისეც ღმერთი გაგხეთქავს რაც ეს სტალავო იყოს.

შეტკა. როგორც სინდისიანი კაცი ნუ დაგვიმაღავე, სულ ამდენი ბოჭკა ღვინო და ოტკა იქნება ამ შენ სტალავოში?

საშკა. (იცინის) ფხებეხუ...

შეტკა. ხეთის ცეცხლი! რა იყო?

საშკა. უე ოხერო, მაგან სინდისი ქუჩაში მიმავალი რო დაინახოს გული შეუწუხლება და შენ მაგის თავში ექებ?!.

გარლამა (გაჯავრებით) რას მოუშეით კაცო წისევილი და ლაყლაყოფთ?! დალიეთ ჩქარა და მოშორდით.

კოლკა. რას გაფხუკიანდი, შე კაი კაცო, ჩვენ ხუმრობა არ იკა?

გარლამა. (დღეშვიდებული) რავა არ ვიცი, კაცო, მარა თქვენ ლაპარაქს მოუნდებით მაგ ღვინოს დეინახავს ჩემი მეზობლები ამელი მეობისკეებით გამიცებენ სტალავოს. ხომ იცით რავა მეტერებიან.

საშკა. რაო? გემტერებიან?! მერე აქამდის ვერ გვეტყოდი შე კაი კაცო? ხომ იცი ჩემი ამბავი: ისე აურ-დაუურიო ლჯახი, როგორც ნახალოვკის ტრიატი.

კოლკა. შენ ერთი ლოთიანათ გამოგვბრუე და მერე ჩვენ ვიცით. ხომ იცი მთელი ნახალოვკის ქალები დღეში ორას მეტანის აკეთებენ, რა არი, კოლკა მოკვდეს, რო თავისუფლათ ქუჩაში გავიაროთ. თუ არ გჯერა წადა უჩისტკაში შიიხედე, ისე გავსებული ჩემი მომჩინენი ქალებით, რო გეგონება პურის გამოკხაბას უცდიანო.

შეტკა შენ მაღარიჩი ჩამოდი და შერე მე ვიცი: ისე გავასუფთაო მათი ღუქნები, რომ მშიერი თავების ცრემლი მუხლამდის იდგეს.

საშკა. (წამოდგება) ვა, ჩემი სიყმე მოკვდეს, თუ შენი მტრები აი ამ ღვინოსეფ არ გადავყლაპო. (გადაპრერავს ღვინოს და ამხანაგებს)... წავიდეთ, გმირებო-ჯან, გარლამას მტრების დასამუავებლათ. (წასვლას აპირებენ).

ვარლამა. რო მიღიხართ, კაცო, ნახარჯეს არ მაძლევთ?

საშკა. (გაყვირვებით) რა ნახარჯი?

ვარლამა. რა ნახარჯი და რო სვით და ჭამეთ... იმე!

კოლკა. შე დედალო ვირის თავი, შენი გულისოთვის მთელი ნახალოვეა უნდა დაფანგრიოთ და შენ სამ მანეთს არ იმტება?

ვარლამა. თქვენ ბიძა სიცხე თუ გაქვთ, თავ-ზე ყინული დეიდევით!

საშკა. (გაჯავრებული) დედლურათ კი არა, ვაჟაცურათ სთქვი, რა გინდ?

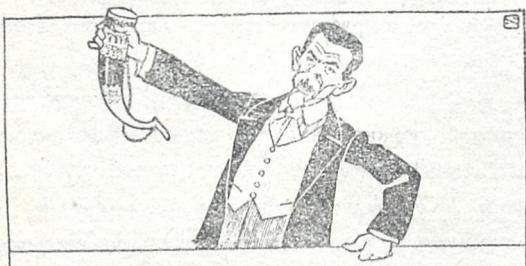
ვარლამა. (ძალიან გაჯავრებული) რას იძერები ყვაპიქესავით, რას? შენი მეშინა თუ? მეიტა ფული.

საშკა. იo შენი ფული (გაარტყას და ვარლამა წაიქცევა, პეტკა ზედ დაალაგებს სკამებს და მაგი-დებს).

ვარლამა. (ყვეირის) მიშველეთ, ვინ ხართ ქრისტიანი! (შემოკარდება მეზოვე და გამწარებული უსტვენს. კოლკა წაავლებს კისერში ხელს და ვარლამაზე დალაგებულ მაგიდებს წააქცეუს: საშკა შემოიხსნის ქამარს და ორივეს ფეხებით მაგიდის ფეხებზე მიაკრავს).

პეტკა. (კარებში) ვითომ შეუვარებულები ხართ, მაგრა ჩაეხუტეთ ერთი-მეორეს! (საჩქაროთ გავლენ).

— 805.

მოკითხება

ძირფასო სანეტარო — (მაპატივე) მაშტარებელი!* მივიღე შენი უკანასკნელი წერილი, რომლის შინაარსში პირდაპირ მოშნიბლა. მართალია, ძლიერ მაკირვებდა ორი უწინდელი წერილებიც, მარა ამან ხომ ნახული და გავონილი დამავიწყა. „საკუთარი

ავტომობილი, სამი მოწყალე დაი (სხვადასხვა ნაციის) თავისუფალი დრო, ფული ნოშისავით, ღვინო და არაყი თავზე სასხამათ, მოსამსახურები“. თუ მართალია ყველა ეს, სოციალიზმში უჟე ამოგიყვა თავი და აგია. „ორი თვე დელექიანში ვიყავი და ახლა დელმანში ვარო“ იწერები. მიკვირს, კაცო, რა სიშორებზე წასულხართ, მარა უფრო იგი მიკვირს ორი თვე დელექიინით როგორ იარე და ან რაფერ გასძელი. ფოთიდან სუფსამდე გიჭირდა დელექანზე ჯდომა, მარა სლუქებაა, რას იზამ. კაცო! დაჭრილი და ვათმყოფები სულ „პლენებიაო“, იწერები, აგი ძალიან მესიმოვნა — ჩვენები თუ აღარ ურევინ არც დაჭრილები და არც ავათმყოფები. კი მარა თუ მუდმი ბადებში სეირნობ საშახურებელს როდას უკეთები იმ პლენებს? თუ ღმერთმა ქნა და ასე შეუჩერებლათ იარეთ წინ წინ, გეოგრაფია არ ვიცი, მარა დელმანიდან სტამბოლამდე დიდი მანძილი აღარ იქნება და ბინაზეც ახლო იქნები ზღვით, თუ ზღვით არა გწყენს. იყავი ყოჩალათ და სახლში ნუ ჩქარი მოსვლას, რადგან აქ ავტომობილი კი არა კოლიე მეფიატონე კანეცს წინ-წინ თხოულობს და იცი რამდენს? ძელებურათ არ გევონოს... აბა ქალები სამი კი არა ერთიც გვემადლება (შინაური) რაღან ქალები კაცების მაგიერობას ჩემობენ, სამსახურში დგებიან და სხვა. — გულზე გავიდენ „საზოგადოება“ დეიარსეს და თავი სუფრაჟისტებათ მოაქვთ. მახმადიანები ამაში კი მომწონს, ერთი ქალის ამარა რა უნდა ქნას კაცმა? ვითომ ეს აზიური ველურობის ნაშთი არისო, მარა ახლა ლემენცებსაც რომ შამზულიან ჯარი ცოლი და უქმარო ორსულობა, შენ გაიგებდი.

აქაური სხვა რა მოგწერო.

და ხალხი ისე მივა ომში თითქო სახლში აღარ ედგომებაო. ცოტა უხერხულობა ავია, რომ ბაბუა პრაპორში შვილი-შვილს დენშიკათ ემსახურება. სხვა ვინც დაერჩით უფრო ვაჭრები, მრეწველები და ბურუუები, ყველა „სახელმწიფო თავ-დაცვის“ საქმეს ვემსახურებით, „ჯარს ზურგს უკან ვამაგრებთ“. ერთი სიტყვით დიდი და პატარა, ქალი და კაცი ომს ემსახურება, „ომი ბოლომდისო“, როგორც შენ ისე აგინიც გაიძახიან.

* ქაშურებული — დეზინფექტორი.

„მამული ზოლური“

შენ, აქ ჩვენში რომელი ხარაზი და მჭედელი გინდა, რომ თფილისში მეორე კლასით არ მიღიოდეს. ფულები, ქალალდის რასაკვირელია, ბჟირივით ყრია. მანათობით კაცი აღარ ანგარიშობს; ათასობით და ათი ათასობით.

ამდენი ფულები? მარა მე მგონია ხალხი შეთხელდა, ფულები ბევრი მოსჭრა ხელ-მწიფებ და ამიზა თუ გამოჩათ ბევრათ, თვარა რაგა არ გადირევი კაცი? ჩისტები ხომ იცი, ასიანებს აფრიალებს დასაშილათ. ფული? პური და შაქარი თქვი, თვარა ფული რეთიც გინდა იმდენია თუ მშვიდობით მოხვალ.

შენი გულური.

გურული საჭაპური

რაზადოთი. 12 ნოემბერს შესდგა „დიდი“ ბანკის წევრთა კრება. კრებას უნდა განეხილა ალ-მასხან კალანდაქა მტყუანი შიორგი მულიძის ჯონით შეხებაში, თუ გიორგია მტყუანი ალმასხანის კალმით შეხებაში. „სამშობლოს“ „მამულის შვილი“ გიორგი ალმასხანს ბრალს სდებდა, თითქოს მას ბანკში ბოროტმოქმედება ჩაედინოს. ბანკის წევრებმა მოისმინეს რა სარევიზიო კომისიის მოხსენება, თითქმის ერთხმად დაადგინეს, თანაგრძნობა გამოუტადონ აღმასხანის ჯოხს და ჯოხი ბანკის ხარჯით განიბანოს აიაზმის წყლით. კრების 273 წევრიდან ამ დადგენილების წინააღმდეგნი იყვნენ: გიორგი „ზროლსკი“, ბეჭან „პლევაკო“ და ლიმიდე „პურაძე“.

დიომიდე პურაძის განცხადება, რომ მას ბანკი მა უზღოს ის ზარალი, რაც მას ბანკის მიზეზით „ნიზლევში“ დაეხარჯა, კრებიმ განსახილველად საგანგებო კომისიას გადასცა.

კაბიშეზი.

მეცა მქონია
ბევრი ფულები
და მიჭამია
მოხრა ფულები.
ძმა-ბიქებს ჩემგან
ჰქონიათ ლხენა;
კეკლუც ქალებთან
სმა და მოლხენა.
იმათ ტრფობაში
თავი მიხურდა,
დღეს აღარა მაქეს
მანეთის ხურდა!
ფულებთან ჩოხაც
კი გამიხურდა,
გადმომაყარეს
თავს ქვა-და-გუნდა...
დავეხეტები
კამარ-კამარა,
ძველსა მეგობრებს
დავეძებ, მარა
ჭიქა ღვინოზე
არ დაშატიერეს,
უფრთხილ დებიან
უთუოდ ჯიბეს...

როკოკო.

შეტარი ნაილიამისადგი

(მათე ტყლაპიჭამიაშვილს)

ძვირფასო მათე! წარსულ ორშაბათს შენის დავალებით გავეშგზავრე სადგურ რიონის უფროს პავლე ამაღლობელზე და სამტრედის უფროს ტელევრაფისტ ნიკო ნინიძეზე გვრცელებულ „ჭორების“ შესამოწმებლათ.

რიონში ჩასვლისას დაენაყრდი თუ არა ერთ მეგობარს ვეწვიე, რომელმაც სამწუხაროთ არ ვიცი რატომ յარები გმირის სამაგიეროთ მეორემ სიამოგნებით მიმიღო და ჭორიკანა ხალხის ასალაგმადათ საქირო საბუთებიც მომტა.

პავლეო, დაიწყო მეგობარმა. სხეაზე უსინდისო არც ყოფილა და ორკი იქნებაო, მეო, განავრძო მან, ბევრ სადგურის უფროსებს ვიცნობ, რომელებიც თითო მუშისაგან თვეში 10 და 15 მანეთ ღებულობენ ხოლო პავლე კი როგორც ქართველი კაცი 5 მანეთითაც კმაყოფილდებოდაო, ეს მაშინ, როდესაც რიონის მუშები მეტ ფულს შოულობენო.

რაც შეეხება იმას თითქოს მატარებლის მიერ გასრესილ მუშის ცოლშვილს მიცვალებული არ დაანება, სანამ ანგარიში არ გაუსწორაო, ეს პავლეს პირადი მტრების ავათმყოფი თავის ნაყოფიაო. პავლემ მხოლოდ განსკენებულის ამხანაგებს უთხრა: „მატარებელმა გასრისა თუ წყალში დაიხჩო ეს რა ჩემი საქმეა, მე ჩემი ანგარიში ჩამაბარეთო“ და მართლიცაა. რაში ეკათხება პავლეს, მუშა ჩატარებელმა გასრისა თუ მგლებმა შესქამეს.?!?

„დამარტმუნეთ მე თქვენ, რომ ჩემი სიკედილის შემდეგ მევალეები ჩემს ცოლშვილს არასფერს გადაახდევიებენ და თუ ხელვე არ ვტულ რიონში თავი გლახა დამიძახეთ“ გაათავა მეგობარმა და ძილი ნების გისურვა.—

დავწერი, მაგრამ დაძინება არ გინდა?!! შავ ფუქრთა ხროვათ თვალებზე ლული არ მომაკარა მარტო იმის მოგონებამ, რომ აქვე 7-8 ვერსტზე შანტაჟისტები თავისუფლათ ნავარდობენ, ბევრი რომ არ ვთქვა ერთი ხუთი წლით მაინც დამახლოება სიბერეს.

როგორც იყო მოვესწარი გათენებას, გამოვე თხოვე გულუხვ მასინძელს და სამტრედაში მიშავალ მატარებელში ჩავჯერი.—

კოპიტნარში რომ გავჩერდით, ბაქანის ბოლოზე დავინახე ბ-ნი ქუთაისის გუბერნიის, ოზურგეთის მაზრის მცხოვრები, სადგურ კოპიტნარის უფროსი, საერთოთ ქართველი ერის სასიქადულო და კერძოთ რკინის გზების სიამაყე ახალგაზრდა მგოსანი ვ. ბარამიძე.

მატარებელი დაიძრა: პატარა სადგურის დიდ უფროს და ლიდ მგოსან პატივისცემის ნიშად ფანჯარიდან ჰაეროვანი კუნა გაუზიავნე და მალე სამტრედიაში ჩავედი.—

სამტრედის რკ. გზის ხილზე იღლიაში საბან ამოღებული მიმავალ ნაცნობ ტელეგრაფის შევეფეთე, რომელმაც წემ შეკითხვაზე შემდევი მიპასუხა: ხომ გაგიგონიათ „შემინებულმა ძალმა სამწელიშადს მთვარეს უყეფაოს?“ მართალია სამსახურში საბნით წასვლა უხერხულია მაგრამ რავენა, სიცოცხლე დაზღვეული რომ მქონდეს მაშინ შეიძლება სამორიგეოთ საბნით არ მევლოვო.

ერთ ზამთრის ციც დამესო, განავრძო ნაცნობმა, როდესაც ნ. ნინიძის „შენა“ მორიგეობდა, ეკონომის გამო ტელეგრაფი არ გაათბეს, მეტი სიცოცხლი თითქმის ცველა მორიგე ტელეგრაფისტები ავათ გახდენ, დილას ზოგი წელს იტენდა ზოგი გვერდებს და ზოგს კიდევ ახვევებდა — ნიკოს *) და სხვა ტელეგრაფისტების დავალებით კ. პ-მა საჩივარი აღძრა სადგურის უფროსის წინააღმდეგ. როდესაც ჯერი საჩივარის დამოწმებაზე მიდგა, ნიკო უხერხულ მდგომარეობაში ჩავარდნილ სადგურის უფროსის ყურადღების დამსახურება არჩია და ოფიციალურ ჩვენებაში ასე ჩასწერა: „ ციოდა კი არა ცხელოდა კიდეცო. ნინდებილი პოეტური, გრიშაშვილის ლამე იყოვო და თუ პ-ლი მაინც ჩივის ეს მისი ფანტაზიათ“ ნიკოს ამგვარ ჩვენების მიცემის შემდეგ და ნარჩენებიც შეშინდენ და მართალია ნიკოსოვის კერძო არ დაუკრავთ, მაგრამ პილატესავეთ კი დაიბანეს ხელი და ჩვენების მიცემიდან თავი შეიკავეს. ამის გამო პ-მა კარგი მოზრდილი საყველურიც მიღიო.

მართალია, მათე ჩემი, ეს შემთხვევა კარგის მხრით ვერ ახსიათებს ნიკოს, მაგრამ წე მაინც დარწმუნებული ვარ ნიკოს კეთილ სამდელობაში და ვფიქრობ შეიძლება ნიკოც ისე, როგორც ვასო კალაშიკოვი და პავლე მაღლობელელი, ჭორიკანა ხალხის მსხვერპლი იყო!?!?

სხვა, მათე ჩემო, მე თუ მიკითხავ მე ახლა არა ჰიშავს რა სურამის სტაინის ზედამხედველის სიტყვები გამართლდა. ციება სულის ამოსვლაზე მიღა და თუ რკინის გზის აღმინისტრაციაშ დამრთონება, მფონია დიდ ხანს ცდა არ დამჭირდეს სამისო ნიშნები საქმაოთაა.

შენი პ. მუნიციპალიტეტი.

ხონის ამბები

(ყურმოკული მასლათი)

— დარუხან, შენ არ გაგაცივა, რავა გაბრია-შეგბული მოგულობა, რაღამე ვერც ქე გიცანი ისე მოაქანებდი ლეჩაქს.

— ამუაგდოს ღმერთმა! დარუხანს დღეს ლე-ჩიქებიზა არ ეცალოს, მარა რას იზშ რომ გადირია თელი ქვეყანა მე ვინ მომასვენებდა.

— რა მემეტუა შე ქალო ისე რომ იწყევლები.

— რა მემეტუა კარა ორი-ორის საკითხავი ამ-ბავი სჭირს. ღმერთი ამუაგდებს ამ დროს! რას შე-ვესტარი, ბეჩა, რავა არ დამცინებენ ნეტეი იცი ჩე-მი კატოე რომ რაცა ქალების კრუზოკის კლაში შე-ვიდა! ის დასაშირებელი შარშან წინ მარიინ ცქიდან გამოხთნა, აწი დიდი ვარ და მეოთხებში ჯდომა სირცხვილია, მართლაც და რაცა ძან გოუდიდა გული და თეძოები და მეც ქე დევეთანხმე. დავანე-ბიე თავი თვარა იმ წამსვე მაჭან კალი მაჭან კალზ მორბოდა, მარა იმ დროში არც ერთი არ მეიწონა იმ შეჩენებულმა თვარა, შენც ქეიცი, ჩემი თეკლე, ხარაჭების და ასთე დაბალი ღრისების კაცზე მისაცე-მი რომ არ არის.

— იმე, ბეჩა, გადეირიე! გაქურჩნული ლელვი-ვით ქალი გყავს და რომელი ნასტავლი დეწუნებს?

— დეწუნებს კარა ვერ ხედავ რანაირი დროი დადგა? ნეტო მაშეინ გემეტანებია ვინცხაზე აწი სულა სალ მეიძებნება, გონია ჯანდოე მეჯურტნეც კი პა-

ხოთშია, თვარა სხვას ვის დატოებდენ.. — ქალო, ის კარა და ქათმის დამკელელი არ მეიძებნება!

— კი, მარა შენ მაინც არ გითქვამს რა კლა-სში შევიდა ახლა ამხელა ქალი?

— ღმერთმა რომ არ იცის მისი თავი. რაცა საეშმაკოთ სხვების ჯინიზა თუ ჩეენი ქალების კრუზოკს გოუხსნია მადისების კლასი და იქინე მოუყრიენ თავი ვინც გუშინ წინ სამეფოს ეჩვენე-ბოდენ გამობრინჯგულები.

— შე ქალო მაგისანე კლასები ქარ იყვენ, მაგენი არ კმაროდა?

— რა ვიცი, იმ დალოცვილებს ამ გაგანია სი-ძვირეში მოუნდენ ეს პროშივკები-პროშივკების სტა-ვლება და არ ვიცი ღმერთმანი ვისთვის უნდათ თუ ყველა გასათხუარი და გათხოვილები მადისები გა-მოვლიენ.. ქე იყო იმის კლასები და ვინცხას ნიჭი ქონდა იქედანაც კაი მაჭარგავი გამოდიოდენ, მარა, ახლა იგენის ჯინიზა გააღენ გონია ეს კლასი და მეტი რომ ვერაფერი მეიგონა ამ ქალების კრუზო-კმა, ახლა ყველა ბებერს და ხალგაზდა ქალებს წოუყარა თავი სამადისკოთ.

— შენც ხომ არ შესულხარ დარუხანა!

— დაწყევლოს ღმერთმა ვინცხა შევიდა ან იმან რა უნდა გამიკეთოს, მარა ვინ გინდა, იქინე რომ არ მისულ! ჩემსას რა უჭირს კიდო ბალნის სახე მაინც აქ — ილიტიეს ფაციე, მაკრინეს ილლაიე, მაკოს ნიფადორე...

— დედია ღმერთო! ნუ გამაგიუ ქალო! იგენს რა უნდენ კლასში, რო გათხოვილიყვენ ახლა ექვს-ექსი ბალანე ეყოლებოდენ, ილიტიეს ფაციე, ქა-ლო, გათხოვილი არაა თვარა ჩემი ხნისაა...

— ჰო, და ასეა საქმე, იგი აკურთხენ დღეს და იმის კურთხევაზე დავრჩი ამდენ ხანს. და საწყალი ჩემი კმარი ქალაშია ჩალის ჩამოსათრევათ და მე კი კატოეის წყალობით ლეჩაქ გაბაირახებული დევი-არები. მშვიდობით შენ გენაცვალე მშვიდობით...

დაბრძანებული სალდათი.

ჩიგორნებლის. თქვენ იწერებით:

„შეა ეშმაკო ბენაცხალე,
მოშიგიდა წერის მადა“—დ...

ბელნიერი კაცი ყოფილხართ, ვინაიდან ეს ერთად-ერთი „მადა“, რომლის დაქმაყოფილებაც შეიძლება „ოჩერედში“ ჩაუდგომლათ.

ხინკაძეს. თქვენი „ლექსი პროზათ“ ამ სიტყვებით
თავდება:

„გასწორე თავისი ტუჩები ანიჭას ტუჩებში
ჩასასივლადა“—დ.

სახოგადოთ „საფლავების ხანა“ გვიდგას. მოგეხსენებათ, ლაშის მოელი ქვეყანა სასაფლაოთ გა-

ღიაქცეს. ჩვენმა რედაქტორმაც თქვენი წერილი სარედაქტო კალათაში ჩაასაფლავა.

ოცნებაძეს. „წერდში გცურავ თებზიგითა
და სმელენის რთვორც ქრისტიანი“...

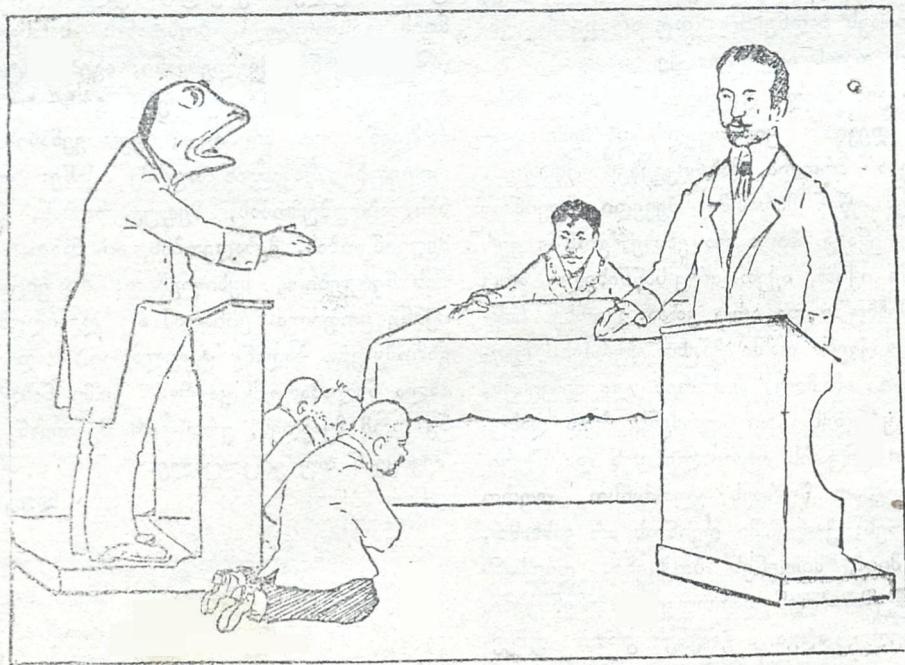
ალფავიტში რომ ერთი ნიშანი ჩაგვეცალათ
პირდაპირ იდეალს მიაღწევდით. ეშიშობთ კორექტურული შეცოთმა არ იყოს, ვინაიდან „სმელენის
მოცურავე ქრისტიანი“ ვერ წარმოუდგენია ჩვენს ოცნებას.

კოშკის ძინჯლის. ეს თქვენი ლექსი პირველია
ჩვენს რედაქტირაში. წინანდელების დაუბეჭდაობას
ტყვილათ გვისაყვედურებთ.

„მე ის „გმარი“ გერ შიჩივლებს და გურებზე
სახეს გერ დამსჭრის“—დ.

სწერთ ლექსის ბოლოში. სრული სიმართლეა.
ხახვი ახლანდელ დროში არც ისე ხელწამოსაქრაფი
სანოვავეა, რომ ყველა ყურებზე სთალო და სჭრა.

ხონის „სამება“

ჩვენს რედაქტორს შემთხვევით ჩაუგარდა ნელში ეს იშვათი სურავი. ჟერ კარგათ არ გიცია, ეს კადაში გეფენის იყი, ან რაც გამოხატუავს მისი მოხაზულობა.

ამბობენ, თითქო, აქ იყოს გამოხატული სამი ხონელი ცილისმწმებელი, რომელთაც სამსჯავროს წინაშე განაცხადეს თვითი დანაშაული და ამით დაიმსახურეს სასჯელის პარიებათ.

ჩვენი რედაქტორ პირობებს ეს სურათი ნელღვანთა საზოგადოებას გადასცი; განხაზობება.